

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการดำเนินงานเรื่อง โรคเอดส์ในชุมชน

ชื่อผู้เขียน นายเอกสุธี พยพมนตรี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภิต ดวงสา ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลียนผดุง กรรมการ

อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาองค์กรชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีศักยภาพในการดำเนินงานเรื่อง โรคเอดส์ในชุมชน และเพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรชุมชนดังกล่าวให้มีศักยภาพในการเป็นแกนนำดำเนินงานเรื่อง โรคเอดส์ในชุมชน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่ม องค์กร ผู้นำ และกลไกทางสังคมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในชุมชนบ้านแม่สำน้อย ตำบลแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม องค์กร ผู้นำ และกลไกทางสังคมต่าง ๆ คือ ชาวบ้านในพื้นที่ดังกล่าว การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล โดยยึดกรอบแนวคิดแบบองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า

องค์กรชุมชนบ้านแม่สำน้อย ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มผู้นำศาสนา กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มผู้นำอาชีพต่าง ๆ เป็นองค์กรชุมชนที่มีศักยภาพในการดำเนินงานเรื่อง โรคเอดส์ในชุมชน เนื่องจากมีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความพร้อมในด้านเวลาและจิตใจ คือ เป็นองค์กรชุมชนที่มีผู้นำที่เข้มแข็ง เสียสละ สนใจปัญหา และต้องการแก้ปัญหาชุมชน รวมทั้งเป็นองค์กรชุมชนที่มีอำนาจเครือข่ายในชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่า มีประสบการณ์ในการศึกษาและการพัฒนาในชุมชนดีพอควร และมีระบบเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลและองค์กรทั้งในและนอกชุมชน

การพัฒนาารูปแบบและกระบวนการ เสริมสร้างศักยภาพขององค์กรชุมชน ให้มีศักยภาพ ในการเป็นแกนนำดำเนินงานเรื่องเอดส์ในชุมชนนั้น ควรเป็นรูปแบบและกระบวนการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบมีส่วนร่วมที่จะแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ซึ่งกันและกัน และเป็นการเปิดโอกาสให้มีการระดมความคิดเห็นของทุกคนในการเสนอภาพปัญหาโรคเอดส์ในชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุปัญหาโรคเอดส์และการเสนอทางเลือกในการแก้ไขโรคเอดส์ในชุมชน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้อง มีการยอมรับ มีการเห็นใจและช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยโรคเอดส์และครอบครัว รวมทั้งเป็นการเรียนรู้และความรับผิดชอบเกี่ยวกับโรคเอดส์ซึ่งกันและกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Local Organizations' Potential in Conducting
Community-Based AIDS Intervention Activities

Author Mr.Aeksuthee Phayuhamontree

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Assist.Prof.Dr.Dusit	Doungsaa	Chairman
Assist.Prof.Yongyudh	Plianpadung	Member
Lecturer Visut	Vanich	Member

Abstract

The objectives of this research are twofold : to study both the formal and informal community organizations which have potential for conducting AIDS interventions in the community ; and to develop a model/process for strengthening and empowering those organizations so that they can spearhead AIDS intervention efforts in their own community. The research population consisted primarily of informal and formal organization, leaders and various social mechanisms in the community of Mae Sa Noi Village, Mae Sa Sub-District, Mae Rim District, Chiangmai. Secondary group of research population consisted of other villagers who were related to those already mentioned. A wholistic approach was adopted for all stages of the research, from data collection to data validation and analysis.

Research findings show that the community organizations in Mae Sa Noi Village --i.e., village public health volunteers, village committee, religious leaders, youth group, elderly group, housewives group, and various occupational leaders groups --were community groups with a lot of potential for conducting AIDS interventions in the community. This was due to the combination of a number of components that result in mental readiness and timing. These organizations had strong and committed leaders who are interested in the problem and keen to solve the problem. These leaders had an extensive network of relatives which serve as their powerful base in the community. Compared to others, they also had more access to data and information, had more education and community development experiences, as well as had a good network of relationships with both individuals and organizations inside as well as outside the community.

With regards to the development of a model/process for strengthening and empowering these organizations, the research findings show that the model/process should be group-based, with a strong participatory orientation, so as to facilitate the learning and exchange of AIDS-related data and information. This will provide opportunities for everybody involved to brainstorm and participate in projecting the AIDS situation in the community, analyzing the causes of the problem, as well as presenting the available options in solving the problem in the community. This will result in the target groups learning accurate information about AIDS, learning to accept, sympathize with, and provide assistance to people living with HIV/AIDS and their family, as well as learning and controlling each other's AIDS-related behaviours.